

Παρέμβαση του Διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου για τα Γλυπτά

Τα επιχειρήματα του

Βρετανικού Μουσείου υπέρ της παραμονής των Γλυπτών του Παρθενώνα στο Λονδίνο παραθέτει ο Διευθυντής του λονδρέζικου ιδρύματος Νιλ ΜακΓκρέγκορ σε συνέντευξή του στην εφημερίδα Times.

Αναφερόμενος αρχικά στην προσπάθεια της UNESCO να αναλάβει ρόλο μεσολαβητή μεταξύ Βρετανίας και Ελλάδας, ο 68χρονος κ. ΜακΓκρέγκορ σχολιάζει πως ο διεθνής οργανισμός είναι διακυβερνητικός, αλλά οι διοικούντες το Βρετανικό Μουσείο δεν είναι μέλη της βρετανικής κυβέρνησης: «Η βρετανική κυβέρνηση δεν είναι ιδιοκτήτρια των μεγάλων πολιτιστικών συλλογών αυτής της χώρας. Οι πίνακες στην Εθνική Πινακοθήκη, τα αντικείμενα στο Βρετανικό Μουσείο είναι στην κατοχή των διοικούντων των ιδρυμάτων και καθήκον αυτών είναι η συντήρηση των αντικειμένων προς μελέτη και προς απόλαυση από όλο τον κόσμο. Έχουν μια κοινωφελή ευθύνη που επιβάλλεται από το νόμο, να διασφαλίσουν ότι εκείνα τα αντικείμενα προσφέρουν το μέγιστο δημόσιο όφελος».

Ο κ. ΜακΓκρέγκορ συμπληρώνει ότι δική του πεποίθηση και πεποίθηση των διοικούντων το Μουσείο είναι πως τα Γλυπτά θα παρέχουν «μέγιστο δημόσιο όφελος» μένοντας στο Λονδίνο. «Από τη σύστασή του προ 250 ετών, σκοπός του Βρετανικού Μουσείου ήταν να συγκεντρώνονται σε έναν χώρο αντικείμενα που θα παρουσιάζουν αφηγήσεις για τον κόσμο.

“Όταν τα Γλυπτά του Παρθενώνα ήρθαν στο Λονδίνο ήταν η πρώτη φορά που μπορούσαν να ιδωθούν στο ύψος του ματιού. Σταμάτησαν να είναι αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες στον Παρθενώνα και έγιναν διακριτά γλυπτά. Έγιναν μέρος μιας διαφορετικής ιστορίας – του ποια ήταν η σημασία του ανθρώπινου σώματος στον παγκόσμιο πολιτισμό. Στην Αθήνα θα ήταν μέρος μιας αποκλειστικά αθηναϊκής ιστορίας», λέει ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου στους Times και συνεχίζει: «Δεν πρόκειται καν για ελληνικό μνημείο. Πολλές άλλες ελληνικές πόλεις και νησιά διαμαρτυρήθηκαν έντονα για τα χρήματα που πάρθηκαν από αυτές για να χτιστεί αυτό [ο Παρθενώνας] στην Αθήνα».

Ως αντεπιχείρημα στο επιχείρημα υπέρ της επανένωσης των Γλυπτών και στο ότι το καλύτερο σημείο για να γίνει αυτό είναι ο τόπος δημιουργίας τους, ο Νιλ ΜακΓκρέγκορ λέει πως περίπου το 30% των Γλυπτών του Παρθενώνα βρίσκονται στην Αθήνα και το 30% στο Λονδίνο. «Δεν χρειάζεται να ξέρεις πολλά μαθηματικά για να καταλάβεις ότι πολλά από τα Γλυπτά δεν υπάρχουν πια. Επομένως δεν υπάρχει πιθανότητα ανάκτησης μιας καλλιτεχνικής οντότητας και ακόμα πιο μικρή πιθανότητα επανατοποθέτησής τους στο κατεστραμμένο κτίριο από όπου προήλθαν. Για την ακρίβεια οι ελληνικές Αρχές συνέχισαν το έργο του λόρδου Έλγιν με την απομάκρυνση των Γλυπτών για τους ίδιους ακριβώς λόγους: για να τα προστατεύσουν και να τα μελετήσουν».

Ως προς το κατά πόσο η απομάκρυνση των Γλυπτών από τον Έλγιν ήταν παράνομη, ο κ. ΜακΓκρέγκορ σημειώνει πως τότε την Ελλάδα διοικούσαν οι Οθωμανοί, με τους οποίους διαπραγματεύθηκε ο Βρετανός λόρδος. «Ήταν η απόκτηση νόμιμη;» ρωτά ρητορικά ο κ. ΜακΓκρέγκορ, δίνοντας πάντως μετά τη δική του εκτίμηση: «Νομίζω πως όλοι θα συμφωνούσαν ότι ήταν νόμιμη».

Αναφορικά με το οθωμανικό φερμάνι εξουσιοδότησης προς τον Έλγιν που δεν έχει παρουσιαστεί, ο κ. ΜακΓκρέγκορ αναφέρει πως το έγγραφο έπρεπε να παραδοθεί στις τοπικές Αρχές κατά την εξαγωγή αντικειμένων. «Αυτή είναι η ουσία. Τα πάντα έγιναν με πολύ δημόσιο τρόπο, πολύ αργά. Στα 1800 δεν μπορούσες να μετακινήσεις μεγάλες πλάκες μαρμάρου γρήγορα. Οποιαδήποτε στιγμή οι οθωμανικές Αρχές μπορούσαν να το είχαν σταματήσει».

Ο κ. ΜακΓκρέγκορ απορρίπτει επίσης το επιχείρημα ότι αν σήμερα κάποια εκθέματα αποκτιούνταν από το Βρετανικό Μουσείο με τον ίδιο τρόπο θα θεωρείτο κάτι απαράδεκτο με βάση τις σύγχρονες ηθικές αρχές. Παραπέμπει στις σημερινές εργασίες του Βρετανικού Μουσείου στο Σουδάν που γίνονται με πρόσκληση των τοπικών Αρχών και με αντάλλαγμα την άδεια προς το λονδρέζικο ίδρυμα να κρατήσει κάποια από τα ευρήματα.

Στο ερώτημα αν το Βρετανικό Μουσείο είναι αποφασισμένο να μην συζητήσει καν με τους Έλληνες για το μέλλον των Γλυπτών, ο Νιλ ΜακΓκρέγκορ απαντά: «Απεναντίας. Οι διοικούντες το Μουσείο πάντα ήταν διατεθειμένοι για κάθε συζήτηση. Το περίπλοκο είναι ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν αναγνωρίζει τους διοικούντες ως νόμιμους ιδιοκτήτες, επομένως οι συζητήσεις είναι δύσκολο να προχωρήσουν».

Ερωτηθείς για την πιθανότητα δανεισμού των Γλυπτών ή μέρους αυτών για μια προσωρινή έκθεση στην Αθήνα, ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου απαντά ότι οι ελληνικές Αρχές δεν ενδιαφέρονται για δανεισμό. «Αυτό είναι λυπηρό, διότι αυτά τα Γλυπτά πράγματι ανήκουν σε όλους. Το να αφήνονται να εκτίθενται σε διαφορετικά μέρη είναι σημαντικό».

Πηγή: ikypros.com